

MAYKOP SİSTEMİNİN DÖVLƏT İDARƏÇİLİYİNDƏ ROLU VƏ RƏQƏMSAL TRANSFORMASIYA PERSPEKTİVLƏRİ

Əbdülhüseyn Zamanov,

Naxçıvan Dövlət Universitetinin İqtisadiyyat və marketing kafedrasının

baş müəllimi, iqtisad elmləri üzrə fəlsəfə doktoru

e-mail: zamanovabduhuseyn@ndu.edu.az

<https://orcid.org/0009-0003-2523-3505>

<https://doi.org/10.30546/2706-7858.2026.09.3.405>

UOT: 33

Xülasə. *Məqalədə Azərbaycanda maykop sisteminin dövlət idarəçiliyində rolu və onun rəqəmsal transformasiya şəraitində uyğunlaşma imkanları təhlil edilir. Tədqiqatda ənənəvi idarəetmə modelinin rəqəmsal yanaşmalarla integrasiyası fonunda yaranan əsas problemləri və inkişaf perspektivləri ortaya qoyulur. Müəyyən edilir ki, mərkəzləşdirilmiş və iyerarxik idarəetmə sistemi çeviklik baxımından məhduddur, qərar qəbuletmə prosesləri ləngdir və kədr, texnoloji, eləcə də normativ bazada müəyyən boşluqlar mövcuddur. Bu problemlərin həlli üçün rəqəmsal platformaların geniş tətbiqi, elektron hökumət alətlərinin təkmilləşdirilməsi, süni intellekt və böyük verilənlərdən istifadə, eləcə də insan resurslarının rəqəmsal bacarıqlarının inkişafı vacib hesab olunur. Məqalənin əsas elmi yeniliyi maykop sisteminin inkarı deyil, onun müasir tələblərə uyğun şəkildə “hibrid idarəetmə modeli” çərçivəsində transformasiya potensialının əsaslandırılmasıdır.*

Açar sözlər: *maykop sistemi, rəqəmsal transformasiya, dövlət idarəçiliyi, elektron hökumət, hibrididəetmə modeli.*

Keywords: *maykop system, digital transformation, public administration, e-government, hybrid model.*

Ключевые слова: *maykop sistemi, rəqəmsal transformasiya, dövlət idarəçiliyi, elektron hökumət, hibrididəetmə modeli.*

Müasir dövrdə dövlət idarəçiliyində rəqəmsallaşma çeviklik, şəffaflıq və səmərəliliyin artırılması baxımından əsas prioritet kimi müəyyən edilmişdir. Qlobal rəqəmsal transformasiya prosesləri dövlət idarəetmə sistemlərinin daha çevik, vətəndaş-yönümlü və innovativ əsaslarla yenidən qurulmasını zəruri edir. Bu kontekstdə ənənəvi

idarəetmə modellərinin müasir texnoloji tələblərlə uzlaşdırılması aktual elmi-praktiki məsələlərdən biri kimi çıxış edir. Lakin maykop sistemi uzun müddət mərkəzləşdirilmiş və iyerarxik idarəetmə modeli kimi fəaliyyət göstərsə də, rəqəmsal transformasiya şəraitində onun tətbiqi müəyyən məhdudiyyətlərlə üzləşir. Bu baxımdan maykop sisteminin dövlət idarəçiliyində rolunu

müəyyənləşdirmək və onun rəqəmsal transformasiya şəraitində təkmilləşdirilməsi istiqamətlərini əsaslandırmaq, eyni zamanda ənənəvi idarəetmə modellərinin müasir texnoloji tələblərə uyğunlaşdırılmasının elmi tədqiqi xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

Tədqiqatın məqsədi Azərbaycanda maykop sisteminin dövlət idarəçiliyindəki rolunu təhlil etmək və onun rəqəmsal transformasiya strategiyası ilə uyğunluğunu qiymətləndirmək, həmçinin tədrici modernləşdirmə prosesinin problemləri və perspektivlərini müəyyənləşdirməkdir.

Tədqiqatın metodologiyası. Məqalədə tədqiqat aparılarkən sənəd təhlili, komparativ təhlil və sistemli müqayisə metodları tətbiq edilmişdir. Dövlət idarəçiliyi üzrə rəsmi sənədlər, fərman və sərəncamlar, elmi məqalələr və yerli ekspert rəyləri öyrənilmişdir. Həmçinin beynəlxalq təcrübə nəzərdən keçirilərək maykop sistemi ilə rəqəmsal idarəetmə modelinin uyğunluğu və tədrici modernləşmə perspektivləri müəyyən edilmişdir.

Azərbaycanda dövlət idarəçiliyinin rəqəmsal transformasiyası istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər

Azərbaycanda dövlət idarəçiliyinin rəqəmsal transformasiyası istiqamətində ardıcıl və sistemli tədbirlər həyata keçirilmişdir [1]. Bu tədbirlər elektron hökumətin inkişafı, dövlət xidmətlərinin optimallaşdırılması və idarəetmədə şəffaflığın artırılmasını hədəfləyir. “Elektron hökumət” portalının yaradılması və “ASAN xidmət” modelinin tətbiqi vətəndaşların dövlət xidmətlərinə çıxışını asanlaşdırmış, xidmətlərin operativliyini artırmış və korrupsiya risklərini azaltmışdır [2]. Bu yanaşma dövlət-vətəndaş münasibətlərində yeni idarəetmə standartlarının formalaşdırılmasına imkan verir.

“Hökumət buludu” (*G-cloud*) infrastrukturunun yaradılması dövlət informasiya sistemlərinin integrasiyasını təmin etmiş, dövlət qurumları arasında məlumat mübadiləsini sürətləndirmişdir [3]. Bu sistem resurslardan daha səmərəli istifadəyə və idarəetmədə çevikliyin artırılmasına xidmət edir. Strateji sənədlər, o cümlədən “Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər” və rəqəmsal iqtisadiyyatın inkişafına dair strategiyalar, rəqəmsal transformasiyanın prioritet istiqamətlərini müəyyən

etmişdir [4]. Bu sənədlərdə innovasiya mühitinin inkişafı və idarəetmədə müasir texnologiyaların tətbiqi vurğulanır. Süni intellekt, böyük verilənlərin analizi və rəqəmsal platformaların tətbiqi qərar qəbuletməni elmi əsaslara söykəyir və idarəetmənin nəticəyönümlü olmasını təmin edir. Ümumilikdə dövlət idarəçiliyinin rəqəmsal transformasiyası ənənəvi idarəetmə modellərindən müasir rəqəmsal sistemlərə keçidi təmin edir və idarəetmənin effektivliyini artırır.

Beynəlxalq təcrübə və yerli alimlərin yanaşmaları

Hazırda dövlət idarəçiliyində rəqəmsal texnologiyaların tətbiqi ənənəvi idarəetmə modellərinin yenidən qiymətləndirilməsini zəruri edir, çünki informasiya axınının sürətlənməsi, şəffaflıq tələblərinin artması və vətəndaşyönümlü xidmətlərin prioritetə çevrilməsi çevik və innovativ idarəetmə yanaşmalarının formalaşmasına şərait yaradır [6, s.1757; s.3-5; 13, s.1-5;]. Tədqiqatlar onu göstərir ki, rəqəmsallaşma yalnız texnoloji yenilənmə deyil, həm də idarəetmədə fəlsəfi və struktur dəyişikliklərinin də aparılmasını tələb edir.

Maykop sistemi uzun müddət iyerarxik qərar qəbuletmə və sərt inzibati nəzarət vasitəsilə sabitliyi təmin etmiş olsa da, rəqəmsal dövlət konsepsiyasının inkişafı və elektron hökumət alətlərinin tətbiqi onun effektivliyinin yenidən qiymətləndirilməsini tələb edir [14, s.27; 15, s.9]. Bu isə o nəticəyə gətirib çıxarır ki, ənənəvi idarəetmə modelləri rəqəmsal dövrdə artıq optimal nəticə verə bilmir və modernləşdirmə vacibdir. Beynəlxalq təcrübə göstərir ki, rəqəmsal transformasiya dövlət-vətəndaş münasibətlərinin yenidən qurulmasını nəzərdə tutur. Proses mərhələli və kompleks xarakter daşıyır, lakin institusional və texnoloji maneələr səbəbindən bir çox ölkədə global rəqəmsal transformasiya gözləniləndən daha ləng həyata keçirilir [5, s.158-160]. Bu vəziyyət onu deməyə əsas verir ki, rəqəmsallaşdırma tək texnologiya məsələsi deyil, həm də idarəetmənin institusional hazırlığından asılıdır.

Rəqəmsallaşdırma idarəetmədə şəffaflığın artmasına, xərclərin optimallaşdırılmasına və qərar qəbuletmənin keyfiyyətinin yüksəldilməsinə şərait yaradır, açıq hökumət, elektron xidmətlər və məlumatəsaslı idarəetmə kimi yeni

konsepsiyaları təşviq edir [10, s.18-26]. Göstərilən hal sübut edir ki, rəqəmsal yanaşmaların tətbiqi idarəetmənin səmərəliliyini və vətəndaş məmnuniyyətini artırır.

Yerli tədqiqatçılar qeyd edirlər ki, “elektron hökumət” və süni intellekt texnologiyalarının tətbiqi dövlət xidmətlərinin operativliyini artırır, resurslardan daha səmərəli istifadəni təmin edir və idarəetmədə şəffaflığı gücləndirir [8, s.57-66]. “Rəqəmsal Azərbaycan – 2030” strategiyası və “Elektron Azərbaycan” konsepsiyası çərçivəsində aparılan layihələr isə idarəetmə effektivliyinə müsbət təsir göstərir [9, s.34-38]. Bütün bunlar isə o nəticəyə gətirib çıxarır ki, ölkədə rəqəmsal transformasiya artıq praktik mərhələyə daxil olub və idarəetmənin müasir standartlara uyğunlaşdırılmasını təmin edir.

Beynəlxalq və regional təcrübələr göstərir ki, rəqəmsallaşmanın uğurlu tətbiqi üçün vahid strategiya, institusional koordinasiya və rəqəmsal savadlılığın artırılması vacibdir, əks halda transformasiya prosesləri gözlənilən nəticələri verməyə bilər. Bu isə onu göstərir ki, rəqəmsal idarəetmənin effektivliyi yalnız texnologiya deyil, həm də institusional hazırlıq və insan resursları ilə bağlıdır.

Maykop sisteminin rəqəmsal transformasiya fonunda institusional təhlili

Azərbaycanda dövlət idarəçiliyi uzun müddət mərkəzləşdirilmiş və iyerarxik idarəetmə prinsiplərinə əsaslanmışdır ki, bu da mahiyyət etibarilə maykop sisteminin əsas xüsusiyyətləri ilə uyğunluq təşkil edir. Bu model çərçivəsində qərar qəbulətmə proseslərinin yuxarı instansiyalarda cəmləşməsi, inzibati nəzarətin güclü olması və strukturlaşdırılmış idarəetmə mexanizmləri dövlət aparatının sabit fəaliyyətini təmin etmişdir. Xüsusilə, keçid dövründə bu yanaşma idarəetmədə vahidliyin qorunması və institusional boşluqların qarşısının alınması baxımından mühüm rol oynamışdır. Bununla yanaşı, belə idarəetmə modeli dövlət siyasətinin həyata keçirilməsində koordinasiyanın təmin olunmasına və strateji qərarların vahid mərkəzdən idarə edilməsinə, eyni zamanda idarəetmədə nizam-intizamın qorunmasına və dövlət aparatının funksional sabitliyinin gücləndirilməsinə də şərait yaratmışdır. Bununla belə, müasir mərhələdə sosial-iqtisadi proseslərin dinamikası və rə-

qəmsal texnologiyaların sürətli inkişafı bu modelin müəyyən məhdudiyyətlərini üzə çıxarır. Əsas problemlər sırasında qərar qəbulətmənin nisbətən ləng olması, aşağı səviyyələrdə təşəbbüskarlığın məhdudlaşdırılması və informasiya axınının mərkəzləşdirilmiş şəkildə idarə olunması göstərilə bilər [12, s.29]. Bu isə onu göstərir ki, maykop sisteminin ənənəvi strukturu müasir idarəetmə tələblərinə tam cavab vermir və rəqəmsal transformasiya olmadan operativlik və vətəndaş məmnuniyyəti təmin edilə bilməz.

Rəqəmsal transformasiya prosesləri idarəetmədə daha çevik, açıq və nəticəyönümlü modellərin formalaşmasını şərtləndirir. Azərbaycanda tətbiq olunan “elektron hökumət” sistemləri, “ASAN xidmət” modeli və rəqəmsal platformalar onu göstərir ki, ənənəvi maykop sisteminin bəzi elementləri tədricən transformasiyaya uğrayır. Belə ki, xidmətlərin mərkəzləşdirilmiş şəkildə təqdim olunması saxlanılsa da, onların icrası rəqəmsal texnologiyalar vasitəsilə daha sürətli və şəffaf formada həyata keçirilir. Digər tərəfdən rəqəmsal transformasiya maykop sisteminin tam ləğvini deyil, onun modernləşdirilməsini nəzərdə tutur. Bu baxımdan mərkəzləşdirilmiş idarəetmə prinsipləri rəqəmsal platformalarla inteqrasiya olunaraq “hibrid idarəetmə modeli”nin formalaşmasına gətirib çıxarır. Bu modeldə strateji qərarlar mərkəzdə qəbul olunsa da, operativ idarəetmə və xidmətlərin icrası daha desentralizasiya olunmuş və texnologiyaya əsaslanan mexanizmlərlə həyata keçirilir [11, s.160]. Bu isə göstərir ki, ənənəvi maykop sistemi rəqəmsal transformasiya fonunda öz funksionallığını qoruyaraq modern idarəetmə standartlarına uyğunlaşa bilər, nəticədə idarəetmədə çeviklik və şəffaflıq artır. Eyni zamanda rəqəmsal transformasiya prosesində institusional uyğunlaşma məsələləri də xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Maykop sisteminin sərt iyerarxik strukturu bəzən innovasiyaların tətbiqini ləngidə bilər. Bu səbəbdən də idarəetmə sistemində çevikliyin artırılması, insan resurslarının rəqəmsal bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi və hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi zəruri hesab olunur.

Perspektiv baxımından qeyd etmək olar ki, Azərbaycanda dövlət idarəçiliyinin gələcək inkişafı, məhz ənənəvi idarəetmə təcrübəsi ilə rə-

qəmsal innovasiyaların optimal sintezi üzərində qurulacaqdır. Bu yanaşma həm idarəetmədə sabitliyi qorumağa, həm də müasir tələblərə uyğun çevik və effektiv sistem formalaşdırmağa imkan verir. Xüsusilə, böyük verilənlərin analizi, süni intellekt texnologiyalarının tətbiqi və məlumatəsaslı qərar qəbul etmə mexanizmləri maykop sisteminin transformasiyasında əsas istiqamətlərdən biri kimi çıxış edir. Belə nəticəyə gəlmək olar ki, maykop sistemi ölkəmizdə dövlət idarəçiliyinin formalaşmasında mühüm rol oynamış, lakin müasir rəqəmsal transformasiya şəraitində onun yenilənməsi və çevik idarəetmə modelləri ilə integrasiyası zəruridir. Bu proses düzgün idarə olunduğu təqdirdə dövlət idarəçiliyində səmərəliliyin, şəffaflığın və vətəndaş məmnuniyyətinin əhəmiyyətli dərəcədə artmasına şərait yarada bilər. Mövcud vəziyyətin əsas xüsusiyyətləri:

Mərkəzləşmə hələ də yüksək səviyyədədir; lakin bəzi regional orqanlar elektron xidmətlər vasitəsilə daha çevik fəaliyyət göstərməyə başlayıblar.

İnformasiya sistemlərinin vahidliyi artır; belə ki, “hökumət buludu” və “elektron hökumət “portalı regional və mərkəzi qurumlar arasında məlumat mübadiləsini sürətləndirir.

Bürokratik maneələr azalır; lakin qərar qəbul etmə hələ də mərkəzi instansiyalara bağlıdır.

Maykop sisteminin mövcud xüsusiyyətləri və rəqəmsal transformasiya prosesinin tələbləri fonunda dövlət idarəçiliyində bir sıra sistem xarakterli problemlər meydana çıxır.

Çevikliyin məhdudluğu: maykop sistemi sürətli dəyişən mühitə adaptasiya olmaqda çətinlik çəkir.

Texnoloji integrasiyanın gecikməsi: bütün dövlət strukturlarında rəqəmsal alətlərin vahid şəkildə tətbiqi hələ tamamlanmayıb.

Kadr potensialının yetərsizliyi: rəqəmsal idarəetmə üçün ixtisaslaşmış mütəxəssislərin çatışmazlığı mövcuddur.

Normativ-hüquqi boşluqlar: ənənəvi iyerarxik sistemlə rəqəmsal platformalar arasında uyğunluq hələ tam təmin olunmayıb.

Azərbaycanda maykop sisteminin transformasiyası rəqəmsal idarəetməyə keçid üçün aşağıdakı imkanları yaradır:

Mərkəzləşdirilmiş qərar qəbul etmənin optimallaşdırılması: elektron platformalar vasitəsilə qərar prosesi daha şəffaf və sürətli ola bilər.

Regional və yerli idarəetmənin səmərəliliyinin artırılması: elektron xidmətlər vasitəsilə regional orqanların operativ qərarlar verməsi mümkün olur.

İdarəetmədə şəffaflıq və hesabatlılıq: böyük verilənlər və avtomatlaşdırılmış analitik sistemlər bürokratik maneələri azaldır.

Süni intellekt (AI) və data analitikasının tətbiqi: qərar qəbul etmədə proqnozlaşdırma və resurs paylanmasının optimallaşdırılması mümkün olur.

Cədvəl 1.

Maykop sisteminin əsas xüsusiyyətləri və rəqəmsal transformasiya ilə uyğunluğu

Maykop sisteminin xüsusiyyətləri	Rəqəmsal Transformasiya Tələbləri	Uyğunluq / qeydlər
Mərkəzləşdirilmiş qərar qəbul etmə	Elektron platformalar vasitəsilə qərar qəbul etmənin sürətləndirilməsi	Rəqəmsal sistem mərkəzi qərar prosesini sürətləndirir, lakin tam mərkəzləşməni qoruyur.
Yerərxik yerərxiya	Avtomatlaşdırılmış proses və verilənlər axını	İdarəetmə strukturuna müdaxilə etmədən prosesləri optimallaşdırır.
Formal sənədləşmə	Elektron sənəd dövriyyəsi və rəqəmsal arxivləşmə	Sənəd axını sürətlənir, bürokratiya azalır.
Bürokratiya	Qərar qəbul etmədə şəffaflıq və hesabatlılıq	Elektron platformalar şəffaflığı artırır, bürokratik maneələri azaldır.

Mənbə: Müəllif tərəfindən hazırlanmışdır.

Beləliklə, Azərbaycanda maykop sisteminin rəqəmsal transformasiyası hələ tam başa çatmasa da elektron hökumət, G-cloud və digər rəqəmsal alətlərin tətbiqi bu ənənəvi sistemi daha çevik və nəticəyönümlü idarəetmə modelinə çevirmək perspektivini yaradır. Maykop sisteminin ənənəvi xüsusiyyətlərinin rəqəmsal transformasiya tələbləri ilə müqayisəli şəkildə təhlili bu iki yanaşma arasında uyğunluq və fərqlərin daha aydın şəkildə müəyyən edilməsinə imkan verir.

Cədvəldən göründüyü kimi, maykop sisteminin əsas xüsusiyyətləri rəqəmsal transformasiya elementləri ilə müəyyən dərəcədə uyğunlaşdırıla bilər. Xüsusilə, mərkəzləşdirilmiş idarəetmə və formal proseduralar rəqəmsal alətlər vasitəsilə daha səmərəli və operativ formaya salınır. Bununla yanaşı, tam uyğunlaşma üçün struktur və funksional dəyişikliklərin zəruriliyi də müşahidə olunur. Bu isə növbəti mərhələdə daha dərin institusional və texnoloji təhlilin aparılmasını tələb edir.

Maykop sisteminin rəqəmsal transformasiya ilə uyğunlaşmasının praktik təzahürlərini daha konkret göstərmək üçün Azərbaycanda həyata keçirilən əsas rəqəmsallaşma tədbirlərinə nəzər salmaq məqsəduyğundur.

Cədvəl 2.

Azərbaycanda rəqəmsal transformasiya tədbirləri və onların maykop sistemində təsiri

Tədbir / strategiya	Qəbul Tarixi	Maykop sistemində təsir modernləşmə
“Elektron Hökumət” portalı	018	Mərkəzləşdirilmiş idarəetmədə elektron vasitələrlə qərar axınının sürətlənməsi
“ASAN xidmət” modelinin tətbiqi	015–2023	Qərar qəbulətmə prosesində şəffaflıq, vətəndaş məmnuniyyətinin artması
“Hökumət buludu (G-cloud)” infrastruktur	018	Dövlət qurumları arasında məlumat mübadiləsinin optimallaşdırılması
Rəqəmsal iqtisadiyyat strategiyası 2026 – 2029	025	Elektron xidmətlərin genişləndirilməsi və innovasiyaların tətbiqi
Rəqəmsal inkişafın sürətləndirilməsinə dair Fəaliyyət Planı (2026-2028)	026	Rəqəmsal platformaların tətbiqi və idarəetmədə avtomatlaşdırmanın genişləndirilməsi

Mənbə: Müəllif tərəfindən hazırlanmışdır.

Göründüyü kimi, həyata keçirilən tədbirlər maykop sisteminin modernləşdirilməsinə mühüm töhfə versə də, mövcud problemlər və gələcək perspektivlər kontekstində onların rəqəmsal uyğunluğu daha sistemli şəkildə qiymətləndirilməlidir.

Cədvəl 3.

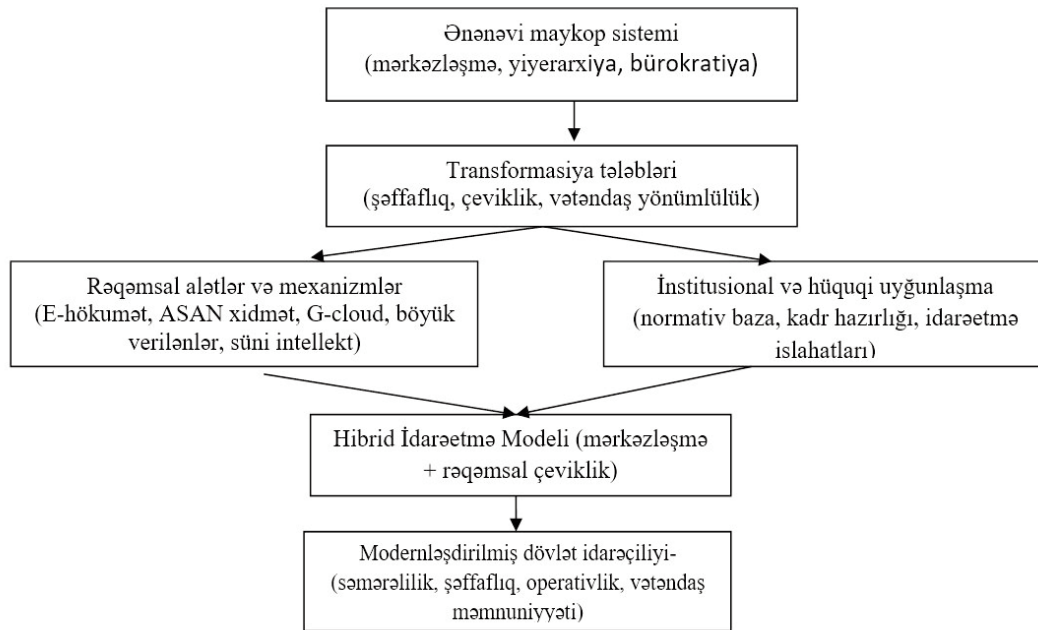
Problemlər, perspektivlər və rəqəmsal uyğunluq

Problemlər	Perspektivlər	Rəqəmsal Uyğunluq
Çevikliyin məhdudluğu	Elektron platformalar və G-cloud vasitəsilə qərar qəbulətməni sürətləndirmək	Sistem müasir texnologiyalarla tədrici uyğunlaşdırılır.
Kadr potensialının yetərsizliyi	Rəqəmsal savadlılığın artırılması və təlim proqramları	Kadr hazırlığı tədricən modernləşməni dəstəkləyir.
Hüquqi boşluqlar	Normativ-hüquqi bazanın rəqəmsal transformasiyaya uyğunlaşdırılması	Sərəncam və fərmanlar maykop sistemini modernləşdirir.
Texnoloji integrasiyanın gecikməsi	İnfrastrukturun modernləşdirilməsi və süni intellektin tətbiqi	Rəqəmsal alətlər proseslərin optimallaşdırılmasına imkan yaradır.

Mənbə: Müəllif tərəfindən hazırlanmışdır.

Cədvəldə təqdim olunan problemlər və perspektivlər əsasında maykop sistemindən rəqəmsal idarəetmə modelinə keçidin konseptual çərçivəsini əks etdirən ümumiləşdirilmiş model formalaşdırmaq mümkündür. Təqdim olunan model əsasında maykop sisteminin rəqəmsal transformasiya

şəraitində mövqeyini daha sistemli qiymətləndirmək üçün SWOT təhlilinin aparılması məqsəduyğundur.

Mənbə: Müəllif tərəfindən hazırlanmışdır.

Faktor	Analiz
S (Strengths) güclü tərəflər	- Mərkəzləşdirilmiş qərar qəbulətmə sayəsində koordinasiya gücü - İnzibati nəzarətin mövcudluğu - Elektron platformalar vasitəsilə sürətlənmiş proseslər
W (Weaknesses) zəif tərəflər	- Çevikliyin məhdud olması - Kadr potensialının yetərsizliyi - Ənənəvi bürokratik maneələr hələ də tam aradan qaldırılmayıb
O (Opportunities) fürsətlər	- Rəqəmsal texnologiyalar və süni intellektin tətbiqi - Regional idarəetmənin çevikliyi artırmaq - Şəffaflıq və vətəndaş məmnuniyyətinin yüksəldilməsi
D (Dangers) təhlükələr, risklər	- Normativ-hüquqi və uyğunluq çatışmazlığı - Kiber təhlükəsizlik və informasiya təhlükəsizliyi riskləri - Transformasiya sürətinin gecikməsi və bəzi qurumların adaptasiya çətinlikləri

Mənbə: Müəllif tərəfindən hazırlanmışdır.

SWOT təhlilindən aydın olur ki, maykop sistemi rəqəmsal transformasiya prosesində həm güclü əsaslara, həm də nəzərə alınmalı olan zəiflik və risklərə malikdir. Güclü tərəflər koordinasiya və inzibati nəzarət baxımından modernləşdirilmiş idarəetmənin formalaşdırılmasına təkan verir, eyni zamanda rəqəmsal texnologiyalar və süni intellektin tətbiqi fürsətlər kimi çıxış edir. Bununla yanaşı, çevikliyin məhdudluğu kadr çatışmazlığı, normativ boşluqlar və kiberrisiklər transformasiya prosesində diqqətli planlaşdırma və institusional uyğunlaşma tələb edir. Ümumilikdə SWOT təhlili göstərir ki, maykop sisteminin modernləşdirilməsi məqsədi ilə “hibrid idarəetmə” modeli formalaşdırmaq, güclü tərəfləri qoruyub zəif və riskli sahələri aradan qaldırmaq üçün strateji yanaşma zəruridir.

Nəticə. Müqayisəli təhlillərdən aydın olur ki, maykop sistemi Azərbaycanda dövlət idarəçiliyinin formalaşdırılmasında uzun müddət mərkəzi rol oynamış, onun iyerarxik, mərkəzləşdirilmiş strukturu sabitlik və koordinasiya baxımından mühüm üstünlüklər təmin etmişdir. Lakin müasir dövrdə

rəqəmsal transformasiya və vətəndaşyönümlü xidmət tələbləri kontekstində bu ənənəvi model müəyyən məhdudiyyətləri ortaya çıxarır. Məsələn, çevikliyin aşağı olması, kadr potensialının yetərsizliyi, texnoloji integrasiyanın gecikməsi və hüquqi boşluqlar idarəetmənin səmərəliliyinə təsir göstərir.

Tədqiqatdan məlum olur ki, maykop sisteminin xüsusiyyətləri rəqəmsal transformasiya tələbləri ilə müqayisəli şəkildə analiz edilmiş, mövcud problemlər, perspektivlər və rəqəmsal uyğunluq cədvəllərlə konkretləşdirilmiş, nəticədə “hibrid idarəetmə modeli” konsepti təqdim olunmuşdur. Bu modeldə mərkəzləşdirilmiş qərar qəbulətmə prinsipləri qorunmaqla, rəqəmsal platformalar, süni intellekt və böyük verilənlər texnologiyaları vasitəsilə idarəetmədə çeviklik, şəffaflıq və operativlik artırılır. Eyni zamanda tədqiqatda o da göstərilir ki, rəqəmsal transformasiya yalnız texnoloji dəyişiklik deyil, həm də idarəetmə fəlsəfəsinin yenilənməsini tələb edən kompleks prosesdir. Təklif olunan model çərçivəsində mərkəzləşmə prinsipləri qorunmaqla yanaşı, rəqəmsal çeviklik, operativlik və şəffaflıq artırılır, nəticədə dövlət idarəçiliyinin səmərəliliyi və vətəndaş məmnuniyyəti yüksəlir. Bu yanaşma idarəetmədə sabitliklə innovasiya arasında optimal balansın qurulmasına imkan yaradır.

Fikrimizcə, aparılmış təhlillər onu deməyə əsas verir ki, maykop sisteminin modernləşdirilməsi Azərbaycanın dövlət idarəçiliyində səmərəliliyin yüksəldilməsi, bürokratik maneələrin azaldılması və vətəndaş məmnuniyyətinin artırılması baxımından strateji əhəmiyyət daşıyır. Təklif olunan yanaşma həm nəzəri, həm də praktik baxımdan dövlət idarəçiliyində ənənəvi və rəqəmsal elementlərin optimal sintezini təmin edərək gələcək transformasiya strategiyaları üçün etibarlı baza yaradır.

İstifadə edilmiş ədəbiyyat

1. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı (“Hökumət buludunun (G-cloud)” yaradılması və “bulud” xidmətlərinin göstərilməsi sahəsində tədbirlər haqqında. 2019.
2. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin

Sərəncamı: “Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər”. 2021.

3. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı: Azərbaycan Respublikasında “Rəqəmsal iqtisadiyyatın inkişafına dair 2026–2029-cu illər üçün Strategiya”. 2025.

4. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı: Azərbaycan Respublikasında “Rəqəmsal inkişafın sürətləndirilməsinə dair 2026–2028-ci illər üçün Fəaliyyət Planı”. 2026.

5. Abdullayev R. Rəqəmsal transformasiya və dövlət idarəçiliyi modelləri. *International Scientific Trends Journal*, 2026, №4, s.158-160.

6. Belyakova N. Digital Transformation of Public Administration: Achievements and Problems. *Management Science Review*, 2021, pp.175.

7. Dunleavy P., Margetts H., Bastow S., Tinkler J. *Digital Era Governance: IT Corporations, the State, and E-Government*. Oxford: Oxford University Press. 2006, pp.3-5.

8. Fərzəliyeva A. Azərbaycanda dövlət idarəçiliyində rəqəmsal texnologiyaların tətbiqi. *The American Journal of Management and Economics Innovations*, 2026, 3, pp.57-66.

9. İsayadə E. Elektron hökumət və dövlət idarəçiliyində innovativ yanaşmalar. Bakı, “Elm” nəşriyyatı, 2023, s.34-38.

10. Likhtin A. Digital Transformation in Public Administration: New Approaches and Mechanisms. *Open Access Government Studies*, 2021. 2, pp.18-26.

11. Margetts H., Dunleavy P. *The Second Wave of Digital Era Governance*. Oxford University Press, 2013 pp.160

12. Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD). *Digital Government Review*. Paris: OECD Publishing, 2021, pp.29.

13. Sayabek Z., Nurmagambetova A., & Kasenova G. 2020. Digital Modernization of the System of Public Administration: Prerogatives and Barriers. *Journal of Public Administration Research*, pp.1-5.

14. United Nations. *E-Government Survey The Future of Digital Government*. New York: United Nations. OECD, 2021, pp.27.

15. World Bank. (2020). GovTech Maturity Index: The State of Public Sector Digital Transformation. Washington, DC: World Bank 2020, pp.9.

A.Zamanov

The Role of the Maykop System in Public Administration and Prospects for Digital Transformation

Abstract

This article examines the role of the Maykop system in public administration in Azerbaijan and evaluates its adaptability under conditions of digital transformation. The study identifies key challenges and development prospects arising from the integration of traditional governance models with modern digital approaches. It is found that centralized and hierarchical governance systems have limited flexibility, are characterized by slow decision-making processes, and face gaps in human resources, technology, and regulatory frameworks. To address these issues, the study proposes the expansion of digital platforms, improvement of e-government tools, application of artificial intelligence and big data technologies, and enhancement of digital skills among human resources. The scientific novelty of the article lies in substantiating the transformation of the Maykop system not through its rejection, but through its adaptation to modern requirements within a “hybrid governance model”.

A.Заманов

Роль майкопской системы в государственном управлении и перспективы цифровой трансформации

Аннотация

Данная научная статья анализирует роль майкопской системы в государственном управлении Азербайджана и возможности её адаптации в условиях цифровой трансформации. В исследовании раскрываются основные проблемы и перспективы развития, возникающие в процессе интеграции традиционной модели управления с современными цифровыми подходами. Установлено, что централизованная и иерархическая система управления обладает ограниченной гибкостью, характеризуется замедленными процессами принятия решений, а также наличием кадровых, технологических и нормативных пробелов. Для решения данных проблем предлагается расширение применения цифровых платформ, совершенствование инструментов электронного правительства, использование технологий искусственного интеллекта и больших данных, а также развитие цифровых навыков человеческих ресурсов. Научная новизна статьи заключается в обосновании трансформации майкопской системы не через её отрицание, а посредством адаптации к современным требованиям в рамках «гибридной модели управления».